

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egészévre 20 „

Felölős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszesam ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. Telefon 275.

Ur szineváltozása.

— június 6.

Nagytiszteletű urambátyám, aki hosszú évek során át pártelnök egy dunántúli választókerületben, ebbeli ténykedése közepett azt a nagy emberismeretre valló tapasztalatot szerezte, hogy mikor bennünket éljenez a nép, akkor magasztos a közvélemény szabad megnyilatkozása; amikor pedig az ellenfelet tiszteli meg, akkor ordít a megfizetett esőcselék. Ugyanez a tenorja az ellenzéki szónokok és sajtó afeletti jeremiádjainak, hogy a törvényhatóságok az obstrukció ellen nyilatkoznak.

Míg a katonai javaslatok elleni feliratokban tartott, senkinek sem jutott eszébe a jogerősséget követelni, de mihelyt az obstrukció ellenes feliratok első fecskéi elkezdtek jelentkezni, mindjárt felszisszentek a honmentők és háttal fordítva elveiknek, a legfeketébb reakcionáriusoknak esaptak fel, akik ellen a miniszterelnöknek kellett védelmezni a felirati jogot.

Míg a katonai javaslatok elleni gyűlésezések folytak, soha sem érkeztek panaszok, hogy a főispánok megakadályozták vagy csak megakadályozni is akarták volna a törvényhatóságok állásfoglalását és hogy így cselekedtek, a szabadelvűpárti szónokok és a szabadelvű sajtó egy szóval sem panaszolta. Ellenben az ellenzék alig ocsudott fel abból a fájdalmas megiepetésből, amelyet az obstrukció ellenes nyilatkozatok gerjesztettek, valóságos tüzhányó lett minden szónokuk és sajtóorgánujuk és csak úgy döntik a gyanúsítás és rágalomnak a kénköszagnál is kevésbé szalonképes illatu pokolsarát. A miniszterelnök megrendelte a bizalmi nyilatkozatokat, a főispánok kikéanszerítették, csekélyszámu meghunyászkodó érdekeltek pedig megszavazták. Utóbb azonban rájöttek, hogy egy kis gyenge ellentmondásba keveredtek. Ha olyan kevesen voltak azok a bizonyoshunnyás szolgálékek, miért hogy az önérzetes független többség le nem szavazta, meg nem akadályozta a meg-

rendelt bizalomnyilvánítások megszavazását?

Lassanként kisült, hogy megfordítva van a dolog és helylyelközzel az önérzetre is rá lehet akadni a szolgaság fekete-sárga tengerében. Most azután hangoznak az Ugron-féle jeremiádok a romlottságról. Tucatszám keseregnek a közvélemény romlottságáról, a korrupcióról szinte elérzékenyül az ember az ossziáni ködös-homályos és jeremiáti keservü zengeményektől. Ha hinni lehet nekik, úgy látszik az történt, hogy a pünkösdi ünnepek közeledtével a pokolból szálltak volna fel a lángnyelvek: a kárhozat lelkének megtestülései és megszállották az ülésező törvényhatósági tagokat. Csak így lehetséges, hogy a közszellem szinte tegnapi mára homlokegyenest megváltozott. Hogy is lehetne még csak el is képzelni, hogy valakinek ne kelljenek a katonai javaslatok és ne kelljenek az obstrukció sem. Aki járatos az emberi lélek örvénylő mélységeiben, az elfogulatlan lélek-

Tünemények.

Írta: Zöldi Márton.

Minduntalan hallom, hogy itt is, ott is felfedeztek egy énekbeli tüneményt. Megőrtént, hogy valaki az utcán állított meg, hogy átszellemülten elrebegegesse:

— Barátom, micsoda hangja van a Róthné leányának . . . Fenomén!

Átlagosan számítva minden második utcában akag 6 usque: 7 ilyen fenomén. Akik hallották, azok esküsznek rá:

— Valóságos Patti! Trilla-királynő! Ugy énekel, mint egy isten!

A színésziskolai fenoménekről nem is szólok. Ott a fenomén járványosan, rajokban lép fel. Logaritmusok nélkül meg sem merném kísérteni, hogy kiszámítsam, hány fenomén rejtenek a nyilvánosság joggal és a nélkül kombinált színésziskolák.

Mindig esodálkoztunk, hogy az Operenem foglalja le őket kardhatalommal. Ugy látszik, ott nem értenek az énekléshez.

De az bizonyos, hogy valamennyi- nek fényes művészi jövőt jósoltunk. És

joggal. A fenomén ritka madár, különösen ha csalogány. Voltak csalogányok, kik milliókat csalogattak ki a közönség zsebéből. A külföld bámulatosan fizet.

Számítsunk egy kissé. Tegyük fel, hogy 1000 fenomént volnánk képesek a külföldnek szállítani, tegyük fel, hogy mindegyik csak egy szerény milliót énekel össze. Ezer millió, az egy milliárd. Egy kerek milliárd a válságos gazdasági viszonyok között nemcsak kerek, de csinos összeg is. Azzal lehetne kezdeni valamit.

Fájdalom ennek a számításnak akad egy kis hibája. Azt tapasztalom ugyanis, hogy a fenoménak következetesen eltűnnek. Egy ideig csodás mesés dolgokat hallunk róluk, azután beállanak telefonos kisasszonyoknak, vagy férjhez mennek az első becsületes henteshez. A legtöbb ilyen nyom nélkül kallódik el.

Évek után is kérdezik:

— Mi lett a Veisz Julesából?

— Akinek olyan fenomenális koloratúrája volt?

Senki sem tudja. Csak nem sikerült el azokat a Veisz Julesákat,

akiknek olyan fenomenális koloratúrájuk van?

Megvallom, ez a gondolat sokszor nyugtalanított. Már azzal a gondolattal is foglalkoztam, hogy fel kellene hívni az ügyészség figyelmét erre a gyanús jelenségre. Elvégre a fenomén: közkinés aki azt elsikkasztja az a hivatali sikerasztás büntettét követi el. Ez a deliktum pedig hivatalból üldözendő.

Igenis, gondoltam, tudnunk kell, hogy hová lesznek az énekbeli fenomének.

Nos, megtudtam. A minap egy öreg zenepedagógus felvilágosított.

— Mit nevez ön fenoménnek? — kérdezte tőlem.

— Nos hát azt például, akinek bámulatos magas hangja . . .

— Magas hang, az suviksz.

— Suviksz? Hát a kinek csodás mély hangja . . .

— Mély hang, az smirkász.

— Már engedjen meg . . .

A vén hangjegybrigadéros hallgatást dirigált.

— Jegyezze meg magának, mondotta recsegő kreszesendóval, hogy olyan ezer és ezer akad, akinek remek magas

Balkányi Antal

fenykepeszeti műterme . . .
 PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
 gyermekek felvételekben.

buvár ilyen képtelenséget el nem fogad. Mi azonban nem vagyunk még ilyen lélekbuvarok.

A legnagyobb szerű azonban, hogy a legujabb szabadsághősök és patentirozott népboldogítók maguk mennyire szenvednek az ur színváltozásában. Említettük már, hogy hajlandók lennének csak azért, mert nekik kényelmetlen, mert már hasznátvették, mint kifacsart citromot eldobni a törvényhatóságok életbevágó fontosságú jogát: a felirati jogot elvetni. De ez még nem minden! Hallatszanak hangok, amelyek szerint a népképviselőtől alapuló parlamenti rendszer nem célszerű és összehasonlítható a régi rendi-képviselővel.

De miért jöttek minde felfedezésre csak mostan? Hát mikor az ellenzékét éljenezte, akkor magasztos volt a közvélemény nyilvánulása, most pedig ordít a megijesztett csöcselék.

0.

A terroristák önbiztatásai.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jun. 5.

Egész bizonyossággal lehet megállapítani, hogy az ellenzék összes árnyalataiból mindössze huszonhárman vannak azok az intranzigens összeesküvők, akik még most is folytatni akarják az obstrukciót. Ezeknek nemcsak titkos szervezeteik, hanem titkos rendőrségük is van és

és bámulatos mély hangja van, de az énekben nem ez dönt. Az énekhez első sorban középhangok kellenek. Szép, egészséges középhangok, érti? Az a ritkaság, az a fenomén, érti? Az az egyik magas vagy mély hang csak a zsurokon imponál, ha a buffet elég változatos. Érti?

Kezdem érteni. Csakugyan különös, hogy a középhangokra soha sem gondolunk, mikor fenoméneket kreálunk. Olyan kicsinyesnek tetszenék, ha egy énektehetség méltatását így kezdenék: nagyon szép középhangjai vannak. Senki sem hinné, hogy az nem középszerűség.

Pedig úgy látszik, van valami a középhangban. Mindenesetre jó lesz óvatosságnak lenni s szabadon Tompa után így szólani a fenoménekhez: — Fiaim, csak énekeljétek, — ha tudniillik jó közép hangotok van . . .

Meghökölve néztünk egymásra. A házigazda homlokát törölte. Azóta egyikünk sem mutatott hajlandóságot diák-hőstetteket elbeszélni.

Elvégre ezt nem lehet tullicitálni.

mindenkire, aki az ellenzék sorai közt gyanus előttük, külön vigyáznak s azokkal szemben még a magánélet érintkezéseit is ellenőrzik. Minél kiméletlenebbül gyakorolják azonban a terrorizmust, annál türehtelenebbé válik az mindazokra nézve, akik szabad emberek jogai gyanánt érzik és akarják gyakorolni törvényhozói jogaikat s akik nem hajlandók némán hordani a bélyeget, melyet a terroristák gyanakodásai sűtnek rájuk.

Ezek a terroristák, akik érzik már a fordulatot, mely az ország közvéleményében beállott, mert első sorban arra törekszenek, hogy a megfellebbezett megyei határozatok ügyében kergessék bele a kormányt valami hibába. Ez azonban nem fog nekik sikerülni.

Az összes föllebbezések a belügyminiszteriumban vannak már s ezek közt csakis a békésmegyei az, melyben az a hiba történt, hogy a főispán tényleg kétszer szavazott. És pedig a szavazás folyamán, mint szavazásra jogosult — aztán pedig mint elnök, kinek az egyenlő szavazatok esetén döntési joga van. — Biztos forrásból értesülünk, hogy a belügyminiszter Békésmegye határozatát, mely a kormánynak bizalmat szavaz, az obstrukciót pedig elítéli — megfogja semmisíteni — anélkül azonban, hogy ez a főispánra nézve, aki a maga eljárását szabályszerűen igazolni képes, konzekvenciákkal járna. A határozat megsemmisítése is csak abból a nagy rigorozitástól történik, mely a Széll Kálmán kormányrendszerét az egész vonalon jellemzi. Az obstrukció reményei tehát e ponton is csalódással fognak járni.

Az Apponyi visszavonulására vonatkozó reménykedést is ugyanez a sors fogja érni. S nagyon komikus momentum volt az, mely kiderítette, hogy Apponyi gyakori távolmaradásai semmi összeköttetésben nincsenek a politikával, hanem csak a legdiszkrétebb magánügyekkel, jobban mondva: egy örvendetes családi eseménnyel. A dolog ugyanis úgy áll, hogy gróf Apponyi Albert neje már legközelebb újszülöttel fogja megajándékozni férjét s ez az oka annak, hogy Apponyi minduntalan Éberhardra utazik s több napig távol van.

Polonyi azonban itthon van és fenyegetőzik. Ugy viselkedik, mintha ő volna Magyarország koronázatlan királya.

Majd elvállik, hogy ha minden egyebet ki tud is állni az obstrukcióról, de vajjon a Polonyi terrorizmusát képes lesz-e sokáig kiállani?

g. b.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 5.

A mióta bizonyossá vált a nyári-obstrukció, azóta Barabás Béla minden nap itt van a házban és buzdítja kurucvitéseit. Ma arra intette őket, hogy nem épen muszáj szavazni. Tehát nem is siettek be a házba, hadd szavazzanak a kormánypártiak. De senkisémet törte magát a szavazásért. Így történt, hogy a futárok alig tudták beszerezni a szavazatképességet.

Egyébként sikerült a függetlenségi pártnak szavazás közben is kisebb szerű vitát provokálnia annak kapcsán, hogy a horvátok neveit is felolvasták.

A két névszerinti szavazás eltartott háromnegyed egy g. A szélbaliak keveselték az időt, a szabadelpártiak pedig a felett tanakodtak, mi ad többet eme technikai obstrukcióban: a névszerinti szavazás, vagy egy unalmas szélbali szónok kényszerű meghallgatása. Választani egyik sem tudott a két jó között.

A karzat közönsége pedig végtelemül unatkozott és abban a nézetben volt, hogy az ilyen unalmas dolog, mint a mai, nem is lehet obstrukció.

Részletes tudósításuk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Piósz Sándor, Fejérváry Géza báró, Wiassics Gyula.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Névszerinti szavazások.

A ház ezután névszerint szavazott a felett, hogy elfogadja-e a ház a miniszterelnök választását Olaj Lajosnak a fővárosi közigazgatás tárgyában beadott interpellációjára, A szavazás Sz. betűvel kezdődött.

Elnök végül kihirdeti, hogy a ház e választ 115 szóval 9 szavazat ellenében tudomásul vette.

Következett a második névszerinti szavazás Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek válasza felett, a melyet Gabányinak a honvédszenekarok hangjegyei tárgyában adott.

Elnök kihuzza a W. betűt.

A horvátok.

A szokásos szavazás előtti szünet után.

Elnök jelenti hogy időközben egy tévedésről értesült. Az előbbi szavazásnál ugyanis a horvátok neveit is felolvasták, holott mint szoroson belügyi kérdésben a horvát nem szavazhattak. Miután azonban véletlenül egy horvát sem szavazott, kéri a házat, vegye tudomásul a szavazást. A jövőben intézkedni fog, hogy a a tévedések kikerültesse. Helyeslés jobbról.)

Sebes Dénes kifogásolja a szavazást és azt érvénytelennek kimondatni kéri,

Tavaszi újdonságok!

szolid árak mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mos

blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy

választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél

női- és gyermek felöltő áruházában
Fötér, a Hungária kávéház mellett

mert hogy a horvátok szavazhassanak belügyi kérdésben, az közjogellenes. (Zaj helyeslés a szélsőbalon.)

Rakovszky István osztja az elnök nézetét és nem kívánja a szavazás megismétlését.

Molnár Jenő és **Rátkay László** támogatják Sebess véleményét és szintén a szavazás megsemmisítése mellett foglalnak állást és Rátkay azt hangoztatja, hogy a közjog volna megsértve, ha a szavazást megismételnék.

Elnök kijelenti, hogy nagyon sajnálná, hogy ha őt azzal vádolnák, hogy megsérti a közjogot. Mert erre sohasem vállalkoznék. (Elénk helyeslés tetszés.) Nagyon kéri a házat, hogy egyhangulag hozza meg azt a határozatot, hogy az előbbi szavazás érvényes legyen. Ha nézeteltérés van, úgy megkérdezi a házat, kinek a véleményét fogadja el.

Rátkay László: Tessék a közjogon keresztül gazolni. (Derűtség. Ohó kiáltások jobbról.)

Elnök ismétli, hogy ő a közjogot meg nem sérti és erről szó sem lehet.

A ház többsége ezután elfogadta az elnök álláspontját.

A második szavazás előtt

Elnök kijelenti, hogy a horvátok is szavaztak

A honvédelmi miniszter válaszáat 124 szóval 4 szavazat ellenében tudomásul vették.

Elnök felfüggesztette az ülést.

Szünet után

következett a napirend folytatása.

A miniszterelnöki jelentés.

Bedőházy János sajnálja, hogy a tulajdon részéről oly kevés részvétellel találkoznak, hogy meggyőzőbessék őket álláspontjuk helyességéről. Az ő pártját nem kell hazacitálni, mert meg vannak arról győződve. Az a jelentés, a melyet a miniszterelnök május elsején beterjesztett fűgefalevél volt, a melylyel a kormányelnök bűnét, a törvénytelen állapotot elleplezni akarja. A kormány védekezik ugyan a bűn ellen, de azért, mert tudja, hogy a bécsi akarat áll szemben. A miniszterelnök sokat hanyatlott 4 év óta, a mióta a kormányelnökséget átvette. Akkor még teljesen alkotmányos volt és senkinek hitte volna felőle azt, hogy exlexben is kormányozni akar. Azóta sok minden változott. Kárhoztatja azt is, hogy a miniszterelnök precedensekre hivatkozik, így a Bánffy precedensére is. Ez helytelen, mert így a törvénytelen-ségből is törvényességet lehet csinálni.

Bedőházy János után a holnapi napirend megállapításánál rövid vita után elhatározták, hogy holnap betöltik a megüresedett jegyzői állást, továbbá megválasztják a bizottságokat.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A városok háztartása.** Kada Elek kecskeméti polgármester a városok törvényéről írott tanulmányában így fejtegeti a városok pénzügyének kérdését:

Az 1886. évi 21. t.-e. semmikép sem akadályozza, hogy a városok kölcsönököt kötvénykibocsátás útján szerezhessenek, sőt a törvényhozás ennek jogosságát már 28 évvel ezelőtt elismerte, lehetőségét szem előtt tartotta, mert a tőkekamat- és járadékadó alá eső jövedelmek közé az 1875. évi 22. t.-e. 1. §-ában a tör-

vényhatóságok által kibocsátott kötvények jövedelmét is felvette. Ennek dacára a belügyminiszter ezen jogot a városoktól egyszerűen megvonja és arra kényszeríti őket, hogy kölcsönöket pénzügyintézetektől vegyék föl. A nagy pénzügyintézetek jövedelmét szaporítja tehát az a különbözet, mely az adós város által fizetett és a kötvénytulajdonosoknak jutó összegek, másrészt a felvett kölcsön névleges és valóságos összege között van, holott ezen összeg nagyobb része minden jogsérelem nélkül a városok számára, tehát közcélra lenne megtakarítható. Ezen helyzet megszüntetése érdekében kellene a városok kötvénykibocsátási jogát törvényben biztosítani, szabályozni és mivel ezen kölcsönök közcélokra használtatnak, azok adómentességét is megállapítani. A törzsvagyonhoz tartozó ingatlan szerzése vagy elidegenítése olyan nehézkes szabályok szerint történik, hogy a th. várostól ingatlant venni, vagy éppen neki eladni csak akkor érdemes, ha a város a rendesnél magasabb árt fizet. Mert megtörténik, hogy 3 hónap kell arra, hogy a közgyűlés a vételt megszavazhassa, a negyedik hónap a kihirdetésre szükség; ha tehát a belügyminiszteri jóváhagyás 2 hónap alatt leérkezik, — pedig sokszor sokkal tovább késik akkor fél év múlva lehet a tulajdonjogot bekebelezetni és a vételért kifizetni.

A városoknak ebből sokszor kárunk van, vagy azért, mert magasabb vételért kell fizetniök, vagy azért, mert magasabb vételért kell fizetniök, vagy azért, mert nekik is érdekükben állana, hogy az ingatlan tulajdonjogát mielőbb telekkönyvileg megszerezzék. Ezen bajok megszüntetése érdekében kellene az eljárást egyszerűsíteni. Az egyszerűsítésnek első sorban abból kellene állania, hogy kisebb, 50,000 koronán alul levő vételeknél vagy eladásoknál a belügyminiszteri jóváhagyás mellőztessék.

Egyszerűsítendő a megszavazás módja is. A tárgysorozatból már megtudják a hivatottak, hogy egy bizonyos ingatlan vétele vagy eladása fog tárgyalatni, tehát akár előzetesen, akár közgyűlésen megszerezhetik a szükséges tájékoztatást. Ha tehát az első közgyűlésen a törv. hat. bizottság tagjainak kétharmadrésze megszavazza a javaslatot, annak újabb közlésre való kitűzése felesleges és céltalan időtékozlás. Ha azonban 50,000 koronánál nagyobb értékű ingatlan megvétele vagy eladása van javaslatba hozva hogyha a közgyűlésen a tagok kétharmadrésze nem járul hozzá a javaslatához indokolt annak a következő, a most előírva levő módon meghirdetendő közgyűlésre való kitűzése, ezen közgyűlésnek azonban már érdemlegesen kell határozni ha csak a jelenlegi időrabló és nehézkes-ségében a városok érdekeire egyébként is károsrendszert tovább fentartani nem akarjuk. Az egyszerűsítésnek harmadszor még abban is kell állani, hogy a 30 napos kihirdetési határidő 15 napra szállíttassék le, mert ezen idő egészen elegendő arra, hogy a lakosság az ügyről tájékoztatást szerezhessen, esetleg főlebbeszését beadhassa. Ez az intézkedés még azon előnnyel is járna, hogy így ezen határidő is beleolvadna a közigazgatás számára újabban megállapított 15 napos egységes határidőbe. — Viszont azonban ezen eljárást minden ingatlan vételénél és eladásánál alkalmazni kellene, tekintet nélkül arra, hogy az ingatlan a törzsvagyonhoz tartozik-e vagy nem.

EGYHAZ és ISKOLA.

Rákóczi ünnep a Svetits intézetben. A Svetits-intézet június 7 én, vasárnap d. u. 5 órakor, az intézet nagytermében Rákóczi-ünnepet rendez, melynek sorrendje a következő:

1. Liszt F. Rákóczi-induló 8 kézre. Előadják: Szarukán Lili, Hoher Jolán II. é. tk. n., Kurián Margit és Vámos Stefánia továbbk növ.

2. Kuruc dalok. Előadja: a tanító-nőképző énekkara.

3. Weber A. II. Rákóczi Ferenc. Szavalja: Péterfi Margit tanító-nő-jelölt,

4. Kik voltak a honvédek. Melodráma zongora és hegedűkísérettel. Szövegét írta: Tóth Kálmán, zenéjét szerző: Alföldi László. Szavalja: Golonya Ilona III. é. tk. n. és Leidl Henrik III. el. o. n.; hegedűn kíséri: Guró Ilona III. é. tk. n.

5. Czinka Panna nótája. Huber Sándor átiratában. Zongorán előadja: Sajó Berta tanító-nő-jelölt.

6. Thaly Kálmán. Bujdosó kuruc dala. Szavalja: Trecska Margit III. é. tk. növendék.

7. Rákóczi Ferenc Rodostón, melodráma, zongora-, hegedű- és cimbalomkísérettel. Szövegét írta: Várady Antal, zenéjét szerző: Abrányi Kornél. Szavalja: Czieleszky Margit tanító-nő-jelölt, hegedűn kíséri: Korda Rózsi II. é. tk, növ., cimbalmon: Horváth Klára IV. p. o. n.

8. Rákóczi kesergő és induló Szent-Gály átiratban. Előadja: a polg. iskola és tanító-nőképző énekkara zongorakísérettel.

A nagyon szép műsor hazafias ünnep iránt a város előkelő körei felette érdeklődik. Az ünnepre a meghívó a belépőjegy.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap ünnep napon d. e 9—12-ig.

Jun. 7. A Csokonai-kör közgyűlése.

Jun. 7. A Svetits-intézet Rákóczi-ünnep.

Junius 10. A közigazgatási tanfolyam hallgatók nyári táncmultsága a nagyerdei Vigadóban

Junius 8. Hajdumegye közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órakor.

Junius 9. Városi közgyűlés.

Junius 13. Jogász-mulatság.

Jun. 14. A zenede közgyűlése d. e. 10 és fél órakor.

Debrecen a minisztereknél.

— jun. 6.

Debrecen város küldöttsége az ismert felekezeti iskolasegítés ügyében Puky Gyula főispán és Dobieczyk Sándor orsz. képviselő vezetése mellett tiszteltgett Széll Kálmán és Wlassics Gyula minisztereknél.

Előadták a város kérését és különösen hangoztatták, hogy az ügy mielőbbi elintézése rendkívül fontos közművelődési érdeke Debrecen városának. A város katolikus lakossága érdekében megfélebbzték ugyan a közgyűlési határozatot, de a város — a küldöttség ezt hangoztatta — méltányosnak tartja a segítő összegek arányos elosztását.

A miniszterek szívesen fogadták a város kiküldötteit, de határozott kijelentést nem tettek, csupán azt ígérték meg, hogy figyelemmellesznek a városi iskolaügyek fejlesztése érdekében hozott határozatra s hamarosan elintézik a megfelelő közgyűlési határozatot.

A küldöttség felhasználta az alkalmat és Lukács László pénzügyminiszternél is tisztelgett, hogy a városra nézve oly elsőrendű fontosságú házbéradó ügynek kedvező elintézését kérje s egyúttal több kisebb ügyet is megsürgetett a küldöttség.

A város kiküldöttei tegnap visszaérkeztek Debrecenbe.

*** Ferenczy járásbíró meghalt.** Közéletünk egyik széles körben ismert alakja: Ferenczy Lajos kir. járásbíró meghalt. A haláleset híre mély megdöbbenést keltett mindenfelé, annyival is inkább, mert váratlanul jött a csapás. Szinte hihetetlenül hangzott a hír, hiszen két nappal előbb még friss egészségben látták ismerősei az életerős embert. Hirtelen jött a betegség s gyorsan végzett a halál a kiváló munkás férfiúval, ki nehezen pótolható őrnt hagyott maga után. A megboldogult évek hosszú sora óta általános becsülés és elismerés mellett töltötte be nagyfontosságú hivatalát. Mint ember kedves egyéniségű, mint bíró feddhetetlen jellemű és nagyképzetségű volt. A gyászszertartás a megboldogult Miklós utca 1 szám alatti lakásán ment végbe, hol tegnap délután csak beszentelték s ma délután fogják elszállítani a nagy-kállói családi sírboltba. A ravatalt koszoruk halmaza borította, köztük a volt kartársak óriási koszorúja is. A bírói kar testületileg jelent meg a koporsónál, hogy kifejezésre juttassa mélyen érzett részvétét, Ott voltak dr. Bernáth Elemér kir. táblai, dr. Szücs Miklós kir. törvényszéki elnökök a vezetősök alatt álló bíróságok összes tagjaival. A gyászoló család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Ferenczy Bertalan, Ferenczy Emánuel, Ferenczy Elek fiaival: Loránd és Tiborral, özv. Ferenczy Gyuláné Koblice Izabella gyermekeivel: Ferenczy Paula férjével: Vigh Béla és fiók: Vigh Bertalan, Ferenczy Zoltán, Ferenczy Viktor nejjével: Ditrich Máriával, gyermekeik: Bonka és Endrével, Ferenczy Emil mint testvérek, illetve sógornők, unokaöccsök és hugok fájdalommal jelentik Ferenczy Lajos kir. járásbírónak élete 53-ik évében 1903. június hó 5-én reggel 5 és fél órakor rövid szenvedés után történt elhunytát. A boldogultnak hült teteme, folyó június hó 5-én, délután 5 órakor fog beszenteltetni és következő nap délután 3 órakor fog a nagy-kállói régi sírkertbe eltemettetni. Debrecen, 1903 június 5.

*** Elhalasztott tanulmány ut.** A Temesmegyei gazdasági egyesület már régebben elhatározta, hogy városunkba, a Hortobágyra és a helybeli m. kir. gazdasági tanintézet mintá gazdagságába, a Pallagra tanulmányi kirándulást rendez. E részben már előbb értesítette is nevezett egyesület elnöksége a város tanácsát, mely szívesen fel is ajánlotta a vendégeknek a város vendégszeretétét. A ki-

rándulás e hó 6. 7 és 8 napjára volt tervezve. Közbe jött akadályok azonban e tervet megváltoztatták s a temesmegyei gazdasági egyesület elnöksége a város tanácsához tegnap érkezett átiratában arról értesíti a tanácsot, hogy a kirándulást elhalasztja.

*** Debreceni-írók Miskolcon.** A miskolci hírlapírók tegnap este a város pompás színházában nagyszabású és fényesen sikerült estélyt rendeztek. Az estély tiszta jövedelmének egy része a V. H. O. Sz. segély alapjára, másik fele pedig az ottani újságíró választmány pénztárának van szánva. Minket az estély a kontárságon felül több oldalról is érdekel. — Először mert az estélyen részt vesz városunk országos híró költője és büszkeségünk Szávay Gyula is, ki a miskolci kartársak meghívására *Strófák egy lérikus életéből* címen írt gyönyörű költeményét adta elő az estélyen. Részt vesz benne továbbá lapunk belső munkatársa Frank Zoltán is, kinek két költeményét (a *Rózsát és Nefelejst*) adták elő az estély *Eleven bokréta* című számában, melyet Miskolc bájos hölgyei adtak elő 12-én ugyanannyi különböző virágokról. Az estélyre Szávay Gyula már tegnap reggel átrándult Miskolcra, hol tegnap délbe Miskolc polgármestere Dr. Szentpáli István az ottani s vendégként érkező újságírók tiszteletére nagyszabású ebédet adott. De érdekelhet bennünket ez estély még azért is, mert amint az ottani napilapokból (Miskolci Napló, Borsodmegyei Lapok) olvassuk a közönségnek az estély iránti rendkívüli érdeklődésén felül a miskolci pénzügyintézetek is, a célért eddig jegyváltás címen négyen (s szinte bizonyos hogy valamennyi követni fogja) 50—50 koronát adtak. Végül pedig mindezt azért is írjuk le, mert szinte érezzük, hogy volna benne sok tanulság úgy újságíróink, mint közönségünk számára.

*** A város helypénz jövedelme.** Közismeretű dolog, hogy Debrecennek aránytalanul csekély a helypénz jövedelme. Az utolsó években a helypénz bérlet jövedelme 20—25,000 korona közt váltakozott. Ezzel szemben érdemes fölemlíteni, hogy Pécs városa 1903-ra 138,000 korona helypénzjövédelmet irányzott elő. Ha Debrecenben is olyan díjakat szednének a piacon, mint Pécsen, akkor a piaci kules szerint Debrecen helypénzjövédelme legalább 250,000 korona lenne, vagyis épen tízszer annyi, mint az utolsó évek bármelyikében volt. A dologban azonban az a legfűresább, hogy jóllehet a mi városunk évenként néhány százezer korona jövedelemtől elesik, azért Debrecenben mégis olyan türethetetlen drága a piac, mint akár Pécsen, akár más városban, a melynek tízszer annyi a helypénz jövedelme. Piacunk egyéb nyomoruságairól, rendetlenségeiről ezuttal nem szólunk. De gyűjtjük a megdöbbenő adatokat, hogy végre valahára megkísérelhesse a fogyasztó közönség a debreceni türethetetlen piaci állapotoktól való megszabadulást.

*** Izgalmas tárgyalás.** Izgalmas tárgyalás folyt le tegnap délelőtt a kir. törvényszék kisebb büntető tanácsa előtt. Teleki Istvánné Virág Julianna h.-bőszörményi lakos ült ugyanis a vádlottak padján, kit a kir. ügyészség egy Erdei István ugyanottani lakos nevére hamisított váltoért kívánt felelősségre vonni, A tárgyalás Dr. Szeőke István törv. bíró elnöklése alatt már kezdetét is vette, midőn vádlott nőn oly szokatlan izgatottság vett erőt, hogy az elnök kénytelen volt a törvényszéki orvosi vizsgálat elrendelését, — annak megállapítására, vajon a tárgyalás a vádlott állapota mellett folytatható-e. Dr. Izsó János törv. orvos nyomban meg is ejtette az orvosi vizsgálatot, melynek folytán a törvényszék a tárgyalást elnapolta. A szegény asszonyon oly nagy foku idegroham vett erőt, hogy mintegy délutáni fél 2 óráig szinte eszméletlenül feküdt a törvényszék orvosi szobájában s csak miután ideges aléltóságából valahogy magához tért, utazott haza a délután folyamán. Az izgalmas jelenet a törvényt látó urakat is meghatotta.

*** Elmaradt a cirkusz előadása.** Tegnap reggel szakadó esőben, szélviharban érkezett meg Nagyváradról Henry cirkusza különvonaton, mely 25 vagonban szállította ide a százhusz tagból álló személyzetet, a 90 lovat, az óriási elefántot és a tömérdek felszerelést. A vállalat 50 munkása nyomban hozzálátott az istállósátor és a nagy cirkuszsátor felállításához. De a szélviharon és esőn kívül más legyőzhetetlen ellenségük is támadt. A sár. A szénavasártér hírhedt sara, mely még azokra az ősidőkre emlékeztet, mikor fapallón jártak Debrecen utcáin s a világhírű nagyvásárok idején kerékagyig süppedt sárba a szekér s ló és ökör lábát törte, ember is tömérdek beövekeledött a feneketlen debreceni sárba. Így aztán hiába való volt Henry embereinek fáradozása. Tíz szekér szalmát hintettek el, még több szekér széntörmelékkel szórtak bele a sárba, hasztalan: esti 6 óráig se tudtak elkészülni a munkával. — A Henry cirkusz tegnap esti *bemutató díszelőadása tehát elmaradt.* Az első előadás ma lesz. *A tegnapi váltott jegyek mára érvényesek.* Ma este már villamos fényben fog megycgni a szénavasártér. A bejárás a kövezett középső kocsit felől van. Sátorelőcsarnok vezet a bejáráshoz és ezzel szemben van az átjáró sátor az istállósátorhoz. Az átjáró két oldalán az öltözősátrak állnak. A villamos világítás főpróbája tegnap este pompásan sikerült és az istálló látványosságait máris egész népvándorlás bámulta.

*** Anyakönyvi hírek.** Tegnap munkában közölt kimutatásunk óta a következők haltak el városunkban: Klein Margit izr. 5 hónapos, Somossy Katinka ev. ref. 2 hónapos, Ferenczy Lajos róm. kath. 53 éves.

*** Járvány a szomszédban.** Megemlékeztünk már lapunkban, hogy a városunkhoz közel fekvő Balmazújvároson a kanyaró járvány nagy mértékben uralkodik. A legmesszebb menő óvintézkedések

dacára nem tudnak gátat vetni a járvány terjedésének, sőt napról-napra nagyobb arányokat ölt. Az elmúlt napon 20 újabb megbetegedést jelentettek be az alispáni hivatalhoz. Holnap dr. Losonci Álmos megyei főorvos és dr. Nagy Kálmán járásorvos kiutaznak B.-Ujvárosra.

*** Dohány tőzsdések záró órái.** A kereskedő társulat, a Pénzügyigazgató ur szives utbaigazítása alapján tudatja az érdekelteket, hogy a 24 sz. Pénzügyi Közlönyben megjelent 42732-1902 sz. Pénzügyminiszteri Kőrendelet értelmében a kizárólagos dohánytőzsdések Szent-István napon és vasárnapokon déli 12 óráig, a nemkizárólagos dohánytőzsdék pedig addig kötelesek a dohánytőzsdéi cikkeket árusítani, ameddig főzletüket a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében nyitva tartaniok szabad. Ezek szerint tehát a dohánytőzsdéi engedéllyel bíró fűszerkereskedők Szent István napon és vasárnapokon; június és július hónapokban pedig déli 12 óráig kötelesek a dohánytőzsdéi cikkeket árusítására.

*** A zenede közgyűlése.** A debreceni zenedének egyleti helyiségébe az e hónap elsejére összehívott rendes közgyűlése a megjelent tagok esekély száma miatt megvárható nem lévén: a közgyűlést e hónap 14-én vasárnap d. e. 10 és fél órára ismét kitűzte az igazgatóság és az egyleti tagokat azzal a megjegyzéssel hívja meg hogy e gyűlésen megjelenők számra való tekintet nélkül érvényesen fognak határozni.

*** Ami hiányzik a házassághoz.** Babaarcu édes kis özvegyasszony megy az utcán. Az oldalán civkkes férfi halad.

— Kedves barátom, — kezdi az asszony, — én nem értem, hogy maguk férfiak miért nem házasodnak meg, mikor elérték az ideüket? . . .

— Látja pedig nagyon egyszerű a dolog — Nos?

— Azért, mert ilyenkor már valami hiányzik a házassághoz. Valami olyan, ami előbb megvolt, de most már hűtlen lett hozzánk.

— Nem értem. Talán nincs elég vagyona?

— Dehogy nincs.

— Tehát nem elég idős?

— Hiszen látja . . .

— Nos? Mi hiányzik tehát?

— Nem vagyok eléggé ostoba . . .

Az asszonyka összevonja egy kicsit a szemöldökét és gondolkozik, hogy miként vágja vissza a sértést még élesebben? Aztán egyszerre csak vállat von, kedves mosollyal kérdezve:

— De édes uram, hát milyen ostoba akar lenni tulajdonképpen?

*** Természeti csoda.** A most uralkodó rendellenes időjárás érdekes természeti csodával lepte meg a szomszédos B.-Ujváros lakosait. Tegnap délelőt ugyanis az alázuhogó eső közt apró halacsákak kezdtek hullni a felhőből. Eleinte csak egy-kettő, úgy hogy alig vették észre, később mind sűrűbben, végül pedig nagy mennyiségben kezdett hullani. Érdekes látványt nyújtott az ezernyi fénylő pikelyű halacska, a mint vickándozott a sárban. A dolog annál érdekesebb, mert B.-Ujváros közelében schol nincs nagyobb kiterjedésű víz s így a halacskákat megszűröl sodorhatta a vihar s mégis mind élve esett le. A lakosság egy darabig babonás félelemmel volt eltelve, később azonban szedték kosárba az ingyen pesenyét s halpaprikást evett ott még a cigány is.

*** Céllövőverseny.** Alig zajlott le a májusi kardvívó és céllövőverseny máris újabb sporteseményt tervez Szemere Miklós. A céllövő sport iránt felkeltett érdeklődést tovább is ébren akarja tartani s újabb 5000 koronát tűzött ki a P.-Szt. Lőrincen tartandó nemzetközi junior céllövő versenyre. A verseny határ-idejéül október másodikát tűzte ki, mely időig még bárki kellő gyakorlatot szerezhethet. Az 5000 koronából első díj 3000 korona, második díj 1500 korona, 3-ik díj 500 korona, ezenkívül 10 értékes tiszteletdíj lesz kiosztva. Jelentkezni szeptember 25-ig lehet a budapesti egyetemi atlétikai klub titkárságánál s a versenyen mindenki részt vehet a ki 1880 január elseje óta született.

*** A mulatók közönsége.** Ugy látszik a közönség nagyon megszerette a Hauer mulatóban és az Arany Bika Angelottimulatójában működő két dalszarnoki társulatot, mert tegnap este is, jólehet zimankós hideg idő járt, mind a két helyiség szinig megtelt. A mulatók közönsége kitűnően szórakozott. Hauer Bercinél valóságos tünemény a fekete Patti, a remek hangu néger énekesnő, Angelottinak meg a 3 gyermek erőművész s a tavaly megkedvelt jeles személyzet a vonzó ereje.

*** A fogyasztó közönség figyelmébe.** Emlékeztetjük a n. é. fogyasztó közönséget, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében június és július hónapokban az üzletek vasárnapokon csupán délelőt 10 óráig tarthatók nyitva — Kérjük ennél fogva, hogy szükségleteiket lehetőleg már szombaton szerezzék be. — A kereskedő társulat elnöksége.

*** A legnagyobb pénztalvány.** Amsterdamból kapjuk az értesítést, hogy Carnegje amerikai milliárdos, kinek neve már jól ismert az egész világon, 7 és fél millió koronát ajándékozott egy Amsterdamban létesítendő béke-templom céljára és az egész összegről egy kis pénztalványt állított ki a németalföldi bankhoz, mely utalványra a szokásos 5 centes bélyeg van ráragasztva. A pénztalványok ezen óriását, melynek párja eddig nem volt, a német-alföldi belügyminiszterium lefénnyképeztette, hogy azt örök időkre elhelyezze az amsterdami ritkaságok gyűjteményében.

*** Anyai bánat.** Tragikomikus jelenet játszódott le a napokban egy uri háznál. A kis Bandi, a ki az első gimnáziumban szivja a tudomány emlőt, a napokban is — mint már annyiszor — újra be volt zárva, Délután két órakor rossz sejtelmektől remegő szívvel és korgó gyomorral bandukolt hazafelé, azon törve a fejécskéjét, hogy mit mondjon a mamájának: hol járt ennyi ideig. Egyszerre csak föléllant nagy barna szemé és most már vigabban igyekezett hazafelé. Eltökélte hogy egyszerűen azt mondja elvesztette az uton a latin szótárát és azt kereste. A mint hazaért, eléje állott a mamája.

— No fiatal ur, hol jártál ilyen sokáig?

Bandi habozott egy kissé, aztán kivágta:

— Elvesztettem az uton a latin szótáramat és azt kerestem mostanáig.

A haragos mamának egyszerre szomorúvá vált az orcája, majd keservesen sirva borult a dívánra. A Bandika papája, a ki némán és szivarozva nézte ezt, egyszerre megszólalt.

— De hát miért sirsz tulajdonképpen?

A könnyes szemű asszonyka ezt felelte:

— Tudtam, hogy be volt csukva!

— És azért sirsz?

— Dehogy, dehogy, hanem bánat az, hogy miért nem tud az én fiam — okosabban fellenteni.

*** Visszaélés vasúti menetjegyekkel.** A máv. igazgatóságától a következő értesítést vettük. A vasúti menetjegyekkel ismételtén történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyeknek és az ezekhez tartozó egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben oly módon fogatosítsassuk, a mint ez a külföldi vasutaknál történik. E célból az üzletszabályzat 21 §-ában, illetve annak II. póthatározmányában foglalt rendelkezések alapján érdekelt közegeinket, ugyanint a kapusokat, jegyvizsgáló kalauzokat és általában az ellenőrzőket szigorúan utasítottuk, hogy az utazó igazolványoknak és pedig úgy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvényűvel bíró (szabad bérlet stb.) jegyeknek előmutatását a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől kivétel nélkül feltétlenül követeljük, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljük azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra nem érvényes utazóigazolványokat a jegyszedőknek átadják, a további utazásra szükséges jegyet pedig mutassák fel. Annak megemlítése mellett, hogy e tekintetben a külföldön is hasonló szigorú intézkedések állanak fenn, az utazó közönséget egy alkalommal már a napilapok útján figyelmeztettük, minthogy azonban eme figyelmeztetés dacára ellenőrző közegeink az utazó közönség részéről mind sűrűbben megújuló ellentállással találkoznak, újból figyelmeztetjük és kérjük az utazó közönséget, hogy a menetigazolványt — idővesztésével és egyéb, a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kikerülése végett — saját érdekében kézzel tartani és közegeinknek a menetjegy előmutatására irányuló köteleesség-szerű felhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjenek.

*** Tolvaj cigányok.** (Állandó rovat.) Napok óta mindennap irunk a kóbor cigányok garázdálkodásairól. Összelopnak azok mindent a mi a kezünk ügyébe esik. Legnagyobb előszeregettel azonban régi mesterségükhöz a lókötéshez ragaszkodnak. Legújabbban Tisza-Csegén követtek el hasonló lopást még pedig. Bodó Jánostól két lovat, két lóra való új szer számot, Szücs Gáspártól egy lovat, Rédei Mátyástól tiszta új szekeret loptak el. A csendőrség már nyomában van a tetteseknek.

*** Sertésvész.** A pusztító sertésvész utóbbi időben meglehetősen szünetelt. — Most azonban a közeli sárréti járásban hirtelen nagy arányokban lépett fel, úgy hogy a miniszter tegnap leérkezett rendeletével batiltotta a sertés forgalmat.

x Fűszer és vegyes üzletben egy fiatal szolid segéd e hó 15 ére alkalmazást nyerhet Wunderle Ernő Varga utca 35.

x Uj szálloda Debrecenben. Debrecen főterén, a Dréher sörcsarnok emeleti helyiségeit Márkus Jenő vendéglős modern szállodává alakította át. Az új szállodát a mely izléses berendezésével mindenkit meglep Központi szálloda címen május 31-ével adta át a forgalomnak. Márkus Jenő neve garancia arra, hogy az új szállodában a közönség olesó szobákhoz pontos és előzékeny kiszolgáláshoz jut.

x Cseresznye ugyszinte eukorborsó és más féle zöldség nemüt legolesőbban szállit utánvétel mellett 5 kilótól felfelé a Culot M. felé gazdálkodás Görz-ben.

x Az iskolai év közelgő végével, egy 6 gimnáziumot végzett alkalmas fiatal embert gyógyszerész-gyakornokul fel-

veszek. Dr. Rothsnek V. Emil, Debrecen, Kossuth-utca.

Az Arany Bika kávéházban ma este Magyar Testvérek zene-kara játszik.

A nagy postalopás.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 5.

Két nap óta az érdeklődés közep pontja a legújabb nagyszabású és agyafurt eszű postalopás *Micsinai*.

Mint minden ilyen alkalommal, most is a rendőrség kutat mindenfelé és lázasan, a közönség látja itt is, ott is, de a vége az, hogy a furfangos embert még sem találják sehol.

Nagy szerepet játszik különben újabban egy fehér vászon nadrág, mint a nyomra vezetés egyik legfontosabb tárgya, melyről a rendőrség külön köröző levelet is adott ki.

Micsinai végül nagyon értékesé vált, most kézre kerítjének a rendőrség legutóbb már 4000 korona helyett tíz, azaz: 10,000 ezer korona jutalomdíjút ígér.

A nyomozás részletei különben a következők:

Tegnap éjjel után 1 órakor a rendőrség arról kapott telefon jelentést, hogy Rákos-Csaba és Pécel között a vasúti töltésen egy vitorla vászon nadrágos ember alszik.

Krecsányi Kálmán detektiv-főnök néhány detektivvel természetesen nyomban a helyszínén termelt automobilon, de kiderült, hogy az illető hasonlít bár Micsinaihoz, nem az, hanem egy Gruber Károly nevű jámbor ácslegény, ki Pécelre anyósához látogatába siet.

A vizsgálatot e nagyszabású lopásban különben Bérczy Béla rendőrkapitány, az utóbbi idők minden nagyobb bűnügyének nyomozója viszi.

Bérczy újból kihallgatta a tolvaj öcsesét, Micsinai András közhuszárt, ki vallomásaiban bátyját mogorva, zárkozott, fukar embernek jellemzi s azt állítja, hogy bátyja mindig azon ábrándozott, hogy lehetne nagy pénzösszeghez gyorsan és könnyen hozzájutnia.

Ugy látszik, hogy ez sikerült is neki. Azt mondja továbbá vallomásaiban öcsese, hogy a lopást elhiszi róla, mert *bűnefut volt örök életében.*

Bérczy kihallgatta a tolvaj sógorát Eggert is, ki a fővárosban gyári munkás — ki szintén rosz embernek mondja Micsinait.

A fehér vitorla vászon nadrág révén — mely humoros szerepet kezd a dologban játszani — különben Bécsben is elfogtak egy jámbor felvidéki tót, ki állítólag szintegy hasonlított Micsinaira, de ártatlansága kiderülvén, nyomban szabadon is bocsátották.

A detektívek Micsinai szülő helyén *Apostagon* is jártak, hol különben hónapok óta nem látták s hol apja az öreg Micsinai András és az egész rokonság is rosz embernek jellemezték Micsinait, kinek ideálja Kecskeméthy, a főváros hirhedt tolvaja s az ez uton való meggazdagodás volt.

Az öreg aztán elmesélte, hogy fia *Apostagra* térképeket, uti terveket hozott, sőt ezeket bujva többször emlegette!

— *Meglássátok én leszek a második Kecskeméthy.*

Ekkor az öreg Micsinai elkergette házától. A fia a fővárosba ment, hol

minden törekvése oda irányult, hogy a postához bejusson. Ez április 1-én sikerült is neki.

Ezekből tehát az tűnik ki, hogy Micsinai céltudatosan tervelte ki tolvajlását, míg aztán módját ejtette végrehajtásának.

A rendőrségnek meggyőződése, hogy a tolvaj még Budapest környékén van s így Ráckeve, Virágdorog, Kőbánya és Kispest táján is számos detektiv keresi.

A postaigazgatóság és rendőrségnél ezek után természetesen nagy az elcsüggedés.

Tartanak tőle, hogy már is sikerült elmenekülése s hogy pénzt véve magához a ládát elrejté, hogy annál könnyebben menekülhessen.

Épen azért a nyomra vezetés nagyobb valószínűségeért, a nyomra vezetés, vagy kézrekerítés díját 10,000 koronára emelték fel.

Tegnap déli 11 órakor jelentés érkezett a rendőrséghez, hogy Micsinai tegnapelőtt este, sőt még tegnap reggel is Kis-Pesten tartózkodott.

E hirre 24 detektivet küldtek ki Kis-Pestre, kik biztos nyomra akadtak. A vizsgálatot titkolják, de hirlik, hogy ha a szerencse kedvez, a tolvajt rövidesen elfogják.

A b.-pesti postalopás Debrecenben.

Tegnap Debrecenben is arról tettek jelentést a rendőrségnek, hogy Micsinai Mihály Debrecenben van.

Az erről elterjedt hir alapja a következő:

Tegnap délután Fürst A. Béla kávéház tulajdonos már szinte kezében tartotta a 2000 koronát, de míg a rendőrségre rohant, a becses zsákmány eltűnt s vele a kávéházas jutalomdíja is.

Az eset részletei ezek: Tegnap délután a Kossuth utcán lévő Erzsébet kávéházba valami ismeretlen ember tért be. Meglehetősen nagy garral ült asztalhoz s rögtön 3 üveg tokaji asszút rendelt. A bor elköltéséhez meghívta a kávéházban alkalmazott felirónőket is. Azok persze kapva kaptak az alkalmon s csakhamar vidám hangulatba jött a társaság. A felirónők sonkát, teát is kértek s a bőkezű idegen ellenkezés nélkül teljesítette minden kérésüket.

A kávéházban csakhamar feltűnt a pénzes ember viselkedése s lassankint többen közelébe gyülekeztek. A vendég alkalmatlannak találta a nagy érdeklődést s távozni akart. Fizetésekor nagy pénztárcát vett elő, melynek tartalmát nem mutatta senkinek sem, hanem az asztal alatt nagy halmaz arany közül ügygyel-bajjal húzott elő egy husz koronás bankót. A kávéházas gyanusnak találta a vendég pazarlását s eszébe jutván a budapesti postalopás, elővette valamelyik ujságot s megnézte benne a tolvaj személy leírását. A személyleírás teljesen ráillett az ismeretlenre. Különös ismeretű jele Micsinai Mihálynak, hogy kezén a középső ujjának körme hiányzik. — A kávéházas még csak ezt szerette volna látni, de mennyire, hanem midőn meglátta a vendég gyanus fizetési módját, percet sem vesztve rohant fel a rendőrség bűnügyi osztályához. Onnan persze lélekszakadva rohantak a kávéházba, de mire odaértek a titokzatos idegennek hült helye volt, meg egy rosz esernyője melyet a kávéházban hagyott, mert mint a pincér mondja az ismeretlen valósággal rohanva távozott a kávéházból mikor észrevette, hogy gyanut keltett. A rendőrség most lázasan nyomoz, mert ha

nem is Micsinai Mihály az ismeretlen ninesen kizárva, hogy valami más jómadár.

TÁVIRATOK.

Folytatják az obstrukciót.

Budapest, jun. 5. A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott és elhatározta, hogy a párt folytatja az obstrukciót.

A képviselőház új jegyzője.

Budapest, jun. 5. A szabadelvűpárt Hertelendy Ferencet jegyzővé választotta miután Hammersberg és Bernáth visszalépett a jelöléstől, nehogy a párt szavazásánál szétforgácsolás forduljon elő.

A borvám klauzula.

Budapest, jun. 5. Széll Kálmán a közgazdasági bizottság mai ülésén kijelentette, hogy a borvám klauzulát mostani formájában nem tartja fenn, de nem veszélyezteti az olaszországi kereskedelmi szerződést a magas bormám miatt.

Szervusz Brezina a reichsrathban.

Bécs, június 5. A reichsrath mai ülésén Choc cseh képviselő kérdést intézett a házhoz abban az ügyben, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje a Venedig in Wien mulató helyen megtapsolták a Szervusz Brezina kezdetű dalt. Ezt ő a cseh nép bántalmazásának minősíti s ezért megrovást kér a trónörökös ellen. A felszólalót az elnök rendutasította sértő kifejezése miatt.

A csongrádi választás utójátéka.

Szeged, június 5. A csongrádi választás utójátéka ma folyt le a törvényszék előtt. Baross János volt képviselőjelöltet, a kit a választói jog ellen elkövetett sérelemmel vádoltak fölmentették, két koresmárost pénzbüntetésre ítélték.

A horvát zavargások.

Zágráb, jun. 5. Nagy pusztítást vittek véghez a közeli Zajezda községben a megvadult horvátok. Betörték Halper földbirtokos kastélyába, azt felgyújtották a földeket pedig feldúlták. A csendőrök két gyujtogatót agyonlőttek.

A Humbert ügy és a madridi besugó.

Páris, jun. 5. Daurignac Mária, Humbertné nővére, azt vallotta a vizsgálóbírónak, hogy Cottorello madridi ügyvéd csak azért árulta el a Humbert családnak madridi tartózkodását, mert fia el akarta venni Humbertné leányát feleségül. Az atyja azt hitte, hogy ezt a házasságot csak a följelentéssel tudja megghusítani.

A karthauziak vagyona.

Páris, jun. 5. Egy vidéki lap jelenti, hogy a karthauziak vagyonának felszámolója a felosztatott rend minden kereskedelmi ügynökével közölte, hogy a pénzüsségeket, még azokat is, a melyekkel Rey abbénak a karthauziak likörgyára régi igazgatójának tartoznak, ne Reynek, hanem neki kézbesítsék.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A szomszédok. Hajduhadbáz határában egymás szomszédságában van a Sz. Molnár Mihály és ifj. Génesi Gábor földje. Jó földek, csak az a hibájuk, hogy mindkettő közepén lóp van. A két szomszéd úgy segített aztán ezen a földeken való közlekedhetés céljából, hogy gátat

huzott közösen a melyen aztán fuvarozhassanak. De Sz. Molnár Mihály egy szép napon a gátat körülárkolta, úgy hogy Gőncsi a gát uthoz hozzá nem férhetett. Kaptá tehát magát s neki vágott járó utnak a Molnár földjének, A két szomszéd aztán azon úgy össze különbözött hogy Gencsi Gábor kapát ragadott s így megvágta vele Molnár mindkét kezét, hogy az örökre megbénult. A kir. törvényszék Gencsit ezért 6 havi börtönre ítélte. A tanács elnöke dr. Oláh Miklós, szavazó bírái Szeőke István és Balogh Zsigmond törv. bírák voltak. Védő Kálmán Lajos ügyvéd, közvádó dr. Udvarhelyi Dezső kir. alügyész voltak. Jegyző Szirbik István kir. törv. jegyző.

§ A hamis ötkoronás. Kellemetlen dologba kevert néhány t. polgári hazafit egy hamis ötkoronás, melynek egész történetét tegnapelőtt tárgyalta le a kir. törvényszék: Simon János ugyanis szeretője Zelinszki Mária leányzótól egy hamis öt koronást kapott. Mi természetesebb már az ő eszük járása szerint — mint hogy tulakartak adni rajta. Akadt is sáfár Simon barátja Répási Mihály személyében, ki bár tudta Simontól, hogy a pénz hamis, mégis fel akarta azt váltatni a t. polgári központi Groszman féle vendéglőben. Oda adta tehát Hangaesi nevű ismerősének hogy fizessen vele. De a korcsmáros ráismert a hamis pénzre. Így került a dolog a csendőrség révén a kir. törvényszék kezébe, mely is hamis pénz

forgalomba hozásáért Répásit 8 napi fogházra ítélte.

§ Elejtett zsarolási vád. Szentesi János helybeli lakos özv. Gerébinétől földet bérelt a Józsa alatt. Szentesi azonban bérletével üzérkedni szokott s így egy részét albérletbe Bogdács Jánosnak adta ki. Bogdács uram azonban bérleti bérletet ugyan, de fizetni vagy nem akart, vagy nem tudott. Elég az ahhoz, hogy Szentesi a veszett fejsze elvénel fogva, nehogy a bérösszeg teljesen oda vesszen, lefoglalta Bogdács szekerét, 2 lovát és azok szerszámát. E miatt aztán albérllője zsarolás címen pert indított ellene. A kir. törvényszék azonban, miután az ügyész a vádat elejtette, Szentest felmentette. A tanácsban Dr. Szeőke István kir. tör. bíró elnököt, szavazó bírák Bolváry Lajos és Dr. Oláh Miklós voltak. A kir. ügyészséget Dr. Bálint Zsigmond képviselte.

NYILT-TÉR.

Fix fizetéssel

alkalmazást nyernek oly intelligens megbízható egyének, nők is — kik gyermekbiztosítással kívánnak foglalkozni.

A szakmába járatlanok be lesznek oktattva.

Közelebbi felvilágosítás **Wallerstein Fülöp fia ezégnél (Piacz-u. 24.)** nyerhető.

Gyermekeket nyári üdülésre

s ezuttal a német nyelvgyakorlására elvállal a Szepességen német nyelvű orvosi család. Gondos felügyelet, kitűnő teljes ellátás, egészséges kerti lakás, pompás fenyves levegő, fürdő. Az ellátási díj mérsékelt, zongora gyakorlására is van alkalom. A német nyelv elsajátítására véget elemi iskolába járó, valamint üdülést igénylő gyermekeket, esetleg felnőtteket, az iskolai vagy egész év folyamára, kívánatra egy vagy több hónapra elfogad. Cim: Dr. Shöntag Samu Svedlér, Szepesm, Helyben felvilágosittás szívességből Csapó utca 52. sz. d. u. 3 órákor.

Becses figyelmükben ajánlom a

kert tulajdonosoknak és virág kedvelőknek

miután most kiültetési ideje van a dusan berendezett virág telepemet, a hol mindentféle virágzó és szőnyeg növények szépek és erőteljesek nagy mennyiségben olcsó árban kaphatók, mind a mellett, hogy rosz telünk volt.

Szállítást megkezdtem és megrendeléseket azonnal teljesítem, kiváló tisztelettel . . .

Paczelt János.

|| Kiadó üzlethelyiség. ||

Piacz-utca 65. sz. alatt egy üzlethelyiség berendezéssel együtt azonnal kiadó.

Ertekezhetni lehet

Doszpoly János utóda cégnél.

Huzás ma! Főnyeremény: **25000 K. érték.**

1 Klotild sorsjegy 1 korona

I g é r v é n y e k :

B É C S V Á R O S I.

OSZTRÁK HITELINTÉZETI.

Főnyer. 40.000 K.

Főnyer. 300.000 K.

K. 12.

K. 14.

Huzás július 1.

Huzás július 1.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi-Bank.

Csak 10
napig.

HENRY CIRKUS

Csak 10
napig.

A rossz időjárás utáni óriás sár a munkálatokat annyira késleltette, hogy legjobb akarat mellett sem volt lehetséges a cirkus felépítésével elkészülni, miért is tegnapi hirdetett megnyitó előadás

Ma szombaton június hó 6-án este 8 órákor tartatik meg.

A tegnap váltott jegyek ma érvényesek.

Henry, igazgató

Thurzófüred

háziilag kezelt

== KLIMATIKUS GYÓGYHELY. ==

Hidegvizgyógyfürdő

Szepesvármegye déli részén fekszik, 575 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette. — Kitűnő forrásviz. — Allandó fürdőorvos.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasuti állomás: **Gölnicbánya-Thurzófüred**
Posta és távirtda állomás. — Bővebb fölvilágosítással szolgál a tulajdonos:

MENESDORFER KÁROLY, Gölnicbánya
(Szepesmegye.)

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Debrecen.

13221.
1903. szám.

Pályázati hirdetmény

tüzifa szállítás iránt.

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége 4000 köbméter tüzifa szállítására pályázatot hirdet.

A tüzifa 1903 évi július október hó folyamán szállítandó.

A szállításra vonatkozó részletes szállítási feltételek alulírott üzletvezetőségénél megszerezhetők. — A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben levő az anyagok és leltári tárgyak szállítására vonatkozó 122291/96 sz. általános valamint a tüzifa szállítására vonatkozó 65465/92 sz. különleges szállítási feltételek értelmében eszközözendő, mely feltételek a debreceni üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályánál, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmány bélyeggel ellátott ajánlatok az alábbi külezimmel: „Ajánlat tüzifa szállításra 13221/903 sz.-hoz 1903 június hó 25 ikének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének I. általános osztályánál benyújtandók vagy postával beküldendők. — Bánatpénzül az ajánlott tüzifa értékének 5%-a készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1903 évi június 24-ikének déli 12 órájáig a debreceni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő vagy postával oda beküldendő.

Fentebbi feltételektől eltérő továbbá oly ajánlatok, melyekben javítások, varakások fordulnak elő, nem különben melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekhez a bánatpénz le nem tétel, figyelembe nem vétetnek.

Debrecen 1903. május hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

64758/1903 szám.

(A.)

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903 évi szeptember hó 1-től 1904 évi augusztus hó végeig terjedő időre szükséges 10 000 métermázsas repce olaj szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiirt mennyiség csak megközelítő szükségletet képezvén, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezen mennyiségnél egy negyed rész erejéig többet vagy kevesebbet megrendelhesen.

Az ivenkint egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903 évi július hó 3-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott olaj értékének 5%-a legkésőbb 1903 évi július hó 2-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96 szám általános szállítási és a fenti anyagok szállítására vonatkozó 111330/901 szám. különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módokat az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályában valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai ipar és kereskedelmi kamaráknál betekinthetők.

Az ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánatra postán megküldetnek.

Budapest, 1903. évi június hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

„Szobránc” gyógyfürdő.

Ungmegyében.

Glaubersós, hideg kénes sós viz.

Gyomor- és májbetegnek

magyar Karlsbadja.

Fürdőévad: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig, 30 százalékos árengedménnyel a lakásoknál. Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógy mód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat, — Vértódulásoknál, szédülések, hűdések, gutaütési rohamoknál vérvonólag fölszívólag hat csuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjési termékekre, lerakódásokra az izületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kóvérsegi szívelhájásodás ellen, cukorbetegségeknek vesebajosoknál úgy a cukor és fehérjékiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja. Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvélykóros daganatokat, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya-izzadmányok fölszívódását elősegíti, a legkülönbetlebb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat. Vasuti állomás az Alföldről és Pest felől jövőknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsin 1 és fél óra alatt elérhető. A viz otthon is sikerrel használható. Ara egy nagy láda 40 üveggel 14, kis láda 20 üveggel 8 kor. A viz a vasuton szállítási kedvezményben részesül. Megrendelések és tudakozódások Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának — Szobránc gyógyfürdő címzeudők. Posta és távirtda-állomás helyben. A fürdő igazgató orvosa dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében

fedett és langyos vízzel megtöltött uszodámat megnyitotam

Az uszás tanítást **Letenyei János** szakavatott uszó mesterem végzi.

Az uszoda mindennap Reggel 6 órától 9 óráig. Férfiak.

„ 9 ó. déli 12 „ Nők

Délután 1 ó. esti 8 „ Férfiak

részére áll rendelkezésre.

Idény bérlet-jegy — Személyenként 14 korona.

Minden bérlő egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles magával hozni, vagy annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszó mesterhez fordulni.

Szives látogatást kér tisztelettel:

a tulajdonos.